

Lov og Evangelium

Nr. 10

DESEMBER 2009

45. årgang

«Hyrdenes tilbedelse». Guido Reni, 1575-1642

Alt ble gitt oss denne natt

Dikt av Arnold Eidslott

*Alt ble gitt oss denne natt
Vår ensomhets tid er omme
Du som har følt at du var forlatt
Til Herren vår Gud får du komme*

*Gled deg Adam din fred er stor
og dyp som det duvende havet
I Gud skal du leve ved Jesu ord
som svarer for nøden og kravet*

*Elsket elsket er hver en sjel
på jorden ved denne Guds gave
Kristus vår Frelser en evig del
i Herren hvis navn du må stave*

*Jesus barnet i stallens vrå
åpner for himmelens glede
Her og nå og ditt hjerte må
bli fylt av Guds fred her nede* →

Bladet Lov og Evangelium

utgis av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon og blir sendt gratis til alle som sender ekspedisjonen navn og adresse. Bladet kommer med 10 nr. i året. Gaver til bladet kan sendes kasserer i NLL.

Ansvarlig for bladet:
Red.nemnda ved form. Ingar Gangås

Abonnement, oppsigelse og adresseforandring sendes ekspedisjonen v/Magne Ekanger, Rølsnes, 5420 Rubbestadneset
Tlf. 53 42 92 14 – Mobil 412 45 598
E-post: magne.ekanger@bluezone.no

NORSK LUTHERSK LEKMANNSMISJON

ble grunnlagt i 1963 av venner av den luthersk-rosenianske forkynnelse, og ønsker å forkynne Guds ord i skrift og tale både i Norge og ute på misjonsmarken. NLL har ytre misjonsarbeid i Moldova.

Formann: Dag Rune Lid, Furufleten 30
5600 Norheimsund. Tlf. 56 55 26 72
E-post: drlid@online.no

Sekretær: Ingar Gangås,
Furustua, 7690 Mosvik
Tlf. 74 06 46 50 – Mobil 901 51 234
E-post: ingang@c2i.net

Kasserer: Sara Heian, Fossnes-
veien 13A, 3160 Stokke.
Mobil 938 49 087 – E-post: sara@heian.se
Bankgiro: 3000 22 26193
Svensk postgiro: 178 84 80-0

BIBELSKOLEN PÅ FOSSNES

ble grunnlagt i 1992, og eies og drives av NLL. Skolen har både halvårig og ettårig kurs, og det er også adgang til å følge undervisningen i kortere perioder.

Skolen ønsker å formidle tillit til Guds ord og spørre etter de gamle stier (Jer 6:16), samt fremme den arv vi har fra lekmannsbevegelsen og våre lutherske lærefedre.

Adr.: Fossnesvn. 13B, 3160 Stokke
Tlf. 33 33 89 00 – Fax 33 36 56 65
Bankgiro: 3000 16 68516
E-post: bibelskolen@nll.no
Rektor: Per Bergene Holm
3282 Kvelde. Tlf. 33 11 26 96

INTERNETT: www.nll.no

*Redaksjonen ønsker alle
lesere en velsignet julehøytid
og et godt nytt år!*

*Kjærlighets under for alle her
i verden som lengter av hjertet
Nå er han kommet så hold deg nær
til ham som vil lege din smerte*

*Jesus Kristus et navn på jord
Guds kjærlighet gitt til oss alle
Jesus vår frelsers forløsende ord
til oss som var dømt til å falle*

*Takk ham alle som ånde drar
på jorden Guds bugnende aker
Herren er gitt oss vår evige Far
som gir oss alt hva vi forsaker*

Fra diktsamlingen «Vinden blåser
dit den vil», Gyldendal forlag

Underet

Av Søren Pedersen

Hva er det som mangler i de fleste hjem i julen, også i de kristnes? Pen-ger, sier noen. Nei, det er ikke sant. De fleste i Norge har god råd. Kanskje du foreslår kjærlighet og kristen glede? Det kan være sant, men det er noe langt viktigere: *Underet*, selve jule-nderet.

Barnet i krybben

Det er ikke lenger så spesielt dette med barnet i krybben. Hvor ofte skjer det at for eksempel mannen tar sin hustru ved hånden og sier: – Nei, kone, nå får du la bakingen og skuringen stå en stund. Nå vil vi ut og se på stjernerne: Se hvilket under, hvor dypt Gud steg ned til vår arme jord!

Vi går rundt juletreet. Hvor mange ligger på kne rundt juletreet? Hvor mange hus har «åpning i taket» jul-aften? Hvor er tilbedelsen hos oss kristne?

Der sitter de gamle med et halvt smil og forsøker å gjøre seg barnslige. Vi gir kostbare gaver. Mange flere og dyrere enn hva vi egentlig har råd til, sier vi. Ja, vi gir *hverandre* gaver, men hva med barnet i krybben? Hvor ofte gis det «gull og sølv» til Guds rike under juletreet?

Underet mangler. Derfor er julen blitt så fattigslig.

Jul uten Jesus

En liten gutt hadde fødselsdag, men familien hadde ikke tid til å feire før om kvelden, men det merkelige skjedde at de la like godt gutten til sengs. Men siden det var fødselsdag ville de benytte anledningen til å feire – for seg selv. Så kom de sammen: Onkler, tanter, fettere, kusiner kom, pyntet i sin beste stas, med pakker «til far», «til mor», «til veslejenten», ja, til og med tjenestejenten i huset fikk

Innholdsfortegnelse – Lov og Evangelium, des. 2009

Alt ble gitt oss denne natt. Dikt av Arnold Eidslott	side 1
Underet. Av Søren Pedersen	side 3
«Fra himlen høyt jeg kommer her». Av Ingar Gangås	side 6
Janette til minne. Av Ragnar Opstad	side 8
«Mitt hjerte alltid vanker i Jesu føderom». Av Jan Endre Aasmundtveit	side 14
Jesu blod renser fra all synd. Av Andreas Fibiger	side 18
Rosenius og verdensrettferdiggjørelse (III). Av Carl Fr. Wisløff	side 20
Elevene ved Bibelskolen på Fossnes høsten 2009.	side 24

gaver. Og selv fikk de gaver igjen, de hadde regnet med det. Mor og far hadde kjøpt inn fin mat. Det braset og luktet godt lang vei. Jo, det var fest, og fordi de var glade holdt de på «annendag» også. Det var et flott fødselsdags-selskap, det.

Imidlertid lå gutten alene i soveværelset. Moren var inne for å se til ham et par minutter, kanskje bare gløttet hun på døren, for hun hadde det veldig travelt – med de andre! Og disse andre? Jo, de spurte etter gutten. En hadde til og med diktet en sang om og til ham, men ingen ytret noe ønske om å gjøre en visitt på soveværelset. Det var ingen kjærtegn, for det var ingen kjærlighet. Seg selv var de glade i. De benyttet guttens dag til å feste for seg selv, kose seg.

Var ikke dette en underlig familie? Var de ikke lumpne, rent ut sagt sjofle?

Hvor kunne dette passe? Se etter i ditt eget hus. Hva slags jul har du der? Du skjønner sikkert hvor jeg vil med min historie.

La oss passe på at vi ikke har et tarvelig julesurrogat, i stedet for jul. Men dessverre: Julesurrogat, jul uten under, tar de fleste til takke med.

Det salige bytte

Jeg vil stille et nærgående spørsmål: Hvordan skal du få underet inn i din jul?

Ved å bytte med Jesus, skal du få jul! Det er ingen nytte, bare meningsløshet, hvis vi ikke bytter vår usle menneskenatur med Jesu guddommelige. Det handler om å bytte nettopp

denne egoismen som blottlegger seg i julen med hans hellige, evige kjærlighet utgydt i våre hjerter ved Den Hellige Ånd. Bytte borgerskap med ham, så mitt borgerskap virkelig blir himmelen, siden han tok mitt da han kom hit til jorden! Bytte hjerte med ham, siden han uttrykkelig sier: Gi meg ditt hjerte!

Venner: Slik kommer underet oss nær, ellers blir det hele en forunderlig utstilling av – egenkjærlighet.

Vil vi virkelig bytte med Jesus? Vi gir gjerne klær til hjelpetrengende før julehøytiden. De tar kanskje av seg filene sine og ifører seg våre klær. Det blir en overfladisk omkledding uten bad. Gamle underklær har de fremdeles på, og snart vil det vise seg at urenheten er der fremdeles. Men vi kan sannelig gå ut til krybben i Betlehem og bytte helt med Jesus. Halleluja! Det kalles i Bibelen å bli født på ny, bli et nytt menneske. Uten det kan vi ikke se Guds rike, men dette er jul, dette er underet:

Med oss han bytter så underlig,

Guds Sønn, vår broder fin.

*Vårt kjød og blod han tar på seg
og skjenker oss guddommen sin.*

Gav oss fullkommen rettferdighet

Dere er blitt delaktige i guddommelig natur, sier 2Pet 1:4. Jul blir virkelig jul ved å bytte med Jesus. Jeg, synder, får hans fullkomne rettferdighet. Jeg som er død, får hans evige liv, hele hans eksistens, får det store salige håp: Jeg skal hjem til ham en dag. Jeg med mitt kalde hjerte får hans varme,

og lyst til å leve med Faderen som hans barn. Å, hvilket under! Meg, meg er i dag en virkelig frelser født!

Dette er juleunderet, selv over to tusen år etter hans fødsel, og det er noen som sier: Nå har du fortalt mitt livs historie. Jeg har byttet med Jesus. Ofte er satan der og betviler dette. Alltid vil min vantro tvile og min egen samvittighet dømme meg. Men: Jeg lever på dette og synger: Han skjenket meg guddommen sin. Halleluja! Kan jeg ikke forklare underet med jomfrufødselen, kan jeg synge det. Og: Kan jeg ikke alltid synge det, kan jeg gråte ved krybben og korset. Ære være Gud!

Gi Jesus din synd!

Er det noen av mine lesere som ikke har hatt *under-jul*? Da spør jeg: Ville du gjerne ha det, svarer jeg: Så lytt:

Det var en gammel kirkefader i den kristne kirkes første tid ved navn Hieronymus. Jeg vet ikke om han hadde fått *full visshet* før, for man kan være biskop uten det.

En julenatt kom han til barnet og sa: – Du forunderlige barn, hva skal jeg gi deg? Vil du ha mitt sølv og gull?

– Nei, svarte barnet, – det vil jeg ikke.

– Vil du ha min kjærlighet, mine beste forsetter, mine beste gjerninger?

Barnet svarte: – Nei, alt dette har du jo fått av meg!

Da utbrøt Hieronymus med tårer: – Har jeg ikke noe jeg ikke har fått av deg?

Hør nå, synder, hva barnet svarte: – Jo, du har noe du selv har lagt deg til, noe du ikke har fått av meg.

– Hva kunne det være? Mine synder?

– Ja, sa barnet, og så på ham med sine underlige øyne: – Gi meg din synd – all din synd! Det er derfor jeg er kommet, for å gjøre syndere salige. For å ta ditt verste og gi deg mitt beste, meg selv.

Jesus – det største under

Venner: Dette er underet, underet over alle i himmelen og på jorden. Kristus er her for å ta bort våre synder, bære dem selv oppå treet, bære dem bort. Å, du Guds under – for meg. Evig takk og ære. Takk! Takk!

Hieronymus svarte: – Ja, mine synder skal du få, alle, alle, alle.

Hva svarer du nå? For det er underlig at ikke alle vil svare slik. Langt fra alle vil gi Jesus sine skjødesynder, sin selviskhet, sin vantro og ulydighet, sine onde tilbøyeligheter, sin stolthet, sin pengekjærlighet. Hvis det var tilfelle, ville vi få paradisiske tilstander her på jorden. Vil du gi Jesus det eneste han bryr seg om å bytte med deg, dine synder? Vil du virkelig legge dem ned i krybben i dag?

Jesus er frelser – under over under! En synder som ikke vil frelles – kan du forstå det?

Å, måtte det skje noe mellom oss denne julen! En jul som aldri glemmes, underet midt i blant oss!

Amen. *Fra boken «Jesus alene»,
H. Martinussens forlag, 1924*

«Fra himlen høyt jeg kommer her»

Av Ingar Gangås

Martin Luther var glad i sine barn. Heimen betydde mye for ham. Sammen med barna likte han godt å synge. Han tok ofte fram sin lutt, eller han spilte på fløyte. På den tiden var det ikke så mange julesanger for barn.

Det fortelles at Luther satt fordypet over sine arbeider. Muligens var det mellom jul og nyttår i 1534. Hans kone, Kätthe, stakk hodet inn døren og ba ham sette seg inn til veslegutten, Hans, slik at hun kunne få arbeide i ro en stund. Barnet sovnet etter en tid.

Der ved barnets vugge, mens den lille lå fredfull og stille, kom inspirasjonen. Guds kjærlighet ble så stor for ham. Han måtte tenke på sin himmelske Fars store omsorg for sine barn, at han sendte oss sin sønn, Jesus Kristus,

som et lite, hjelpeløst barn, for å sone alle våre synder. Dette grep ham sterkt. Teksten, «Von Himmel hoch da komm ich hier», begynte å forme seg. Seinere kom tonene.

Salmen hadde opprinnelig 15 vers. Det ble etter hvert en skikk i Tyskland at salmens første fem vers ble sunget av et kor eller en forsanger. Han var gjerne kledd som en engel. Deretter svarte barna sammen med menigheten, med å synge de neste vers, mens de gikk i ring rundt krybben med Jesusbarnet. Vi gjengir her 11 vers av denne julesangen:

Engelen (forsanger/kor):

*Fra himlen høyt jeg kommer her
med hilsen både god og kjær,
det glade budskap om Guds fred,
det bringer jeg til jorden ned.*

*Et lite barn er født på jord.
En utvalgt jomfru er hans mor.
Så sped og fin han ligger her,
han alles fryd og glede er.*

*Det er den Herre Krist, vår Gud,
som fra all nød frir dere ut.
Han er en Frelser ved Guds Ånd,
som løser alle syndens bånd.*

*Han bringer dere salighet,
den som Gud Fader har beredt:
at dere skal til evig tid
ha liv med oss i himlen blid.*

Telefonnummer på Bibelskolen

I nr. 8 gjorde vi oppmerksom på nye telefonnummer ved Bibelskolen på Fossnes. Det ene nummeret for internatet er ikke i bruk, og husmor Elin Nilssons nummer skal være: 413 92 185.

Vi gjentar de viktigste numrene her:

Rektors kontor	33 33 89 00
Kjøkken	33 33 89 02
Internat	33 33 81 82
Husmor	413 92 185

Luthers familie med vennen Melankton

*Gi nøye akt på dette tegn:
I krybben svøpt, i stallens hegn,
der finner dere barnet lagt
som bærer verden med sin makt.*

Menigheten:

*Kom, la oss vandre glad i sinn
med hyrdene til barnet inn,
og knele der, med takk og bønn,
for ham som er Guds egen Sønn.*

*Du edle gjest, velkommen vær!
For syndres skyld du kommet er.
Så fattig kom du hit til meg
– jeg aldri nok kan takke deg.*

*O Herre, verdens skaper god,
hvor fattig du deg føde lot!
Hvor ydmyk lot du deg bli lagt
i stall og krybbe, uten prakt.*

*Men slik har det behaget deg
den sannhet å forkynne meg
at alt hva verden stoler på,
det er for deg som halm og strå.*

*Å, hjertens kjære Jesus Krist,
gjør deg en vugge i mitt bryst!
Kom, hvil deg i mitt hjertes skrin,
og gi meg del i nåden din!*

*Vær lovet, Gud, som gaven god,
din egen Sønn, oss sende lot!
Hør, gleden gjennom himlen går,
Guds engler hilser oss: Godt år!*

L&E

Janette til minne

Av Ragnar Opstad

«Ikkje ein spurv...»

Sundag 14. september 1980 måtte vi fortelja Janette at ho neste dag skulle på sjukehuset. Ho var då åtte år gammal, og hadde alt lenge periodevis klaga over magesmerter. Det vart gråt då ho hørte det, og mor og far sitt hjarta var med i den gråten.

Alt same dagen ho kom til sjukehuset fekk vi veta at ho måtte vidare til Rikshospitalet neste dag.

Vi hadde lenge frykta at det var noko alvorleg, og hadde gjeve henne over til Herren – med bøn om at viljen hans måtte skje, anten han såg det best å henta henne heim til seg eller han ville ho skulle leva.

På Rikshospitalet tok dei mange prøver. Ho hadde ein barnehovud-stor svulst med spreining, og det var kreft.

Ein dag før ho skulle opererast, var vi ute på ein liten spasertur. Eg hadde

nett sett ho ned etter å ha bore henne på akslene – og gjekk litt framføre henne. Så høyrer eg bak meg: «Far, kom og sjå!»! Ho hadde stoppa opp og såg ned på ein kyrkjegard like ved. «Slik ein gravstein skal eg ha, den med engel, bare med mindre engel!»!

Då operasjonen var over, fortalde legen at dei ingen ting kunne gjera. Det vart berre teke ein prøve av svulsten, så hadde dei sydd att. Han sa og noko meir før vi skildest: «Står det ikkje skrive noko om spurvane...»?

Ja, tenk det står i Bibelen at ikkje ein spurv fell til jorda utan at Gud vil det! Endå hovudhåra våre er talde, så Herren følgjer nøye med oss. Likevel, då vi kom for oss sjølv, kjende vi at dette var tyngre enn vi kunne bera. Men vi fekk kjenna at det var nokre, ja mange, som var med og bar gjennom sine bønner.

Alt same kvelden fekk Janette cellegift. Etter ei veke fekk ho ein ny dose. Så fekk ho koma heim. Det var då gått tre veker frå ho vart innlagt, og ho visste kva sjukdom ho hadde.

Ny von

20. oktober reiste Janette og mor inn til ny kontroll. Ein kveld ringde Janette heim og fortalde i stor gleda at dei ikkje fann «klumpen» igjen!

Det viste seg verkeleg å vera tilfelle. Ein kunne ikkje lenger med dei finaste apparata finna noko som helst

Den næraste familie, ein del vener og enkelte andre fekk dette minneskrivet den gongen det vart nedteikna i 1981.

Når vi no har teke det fram på nytt, er det fordi vi tykkjer Janette etterlet seg eit fint vitnesbyrd om sin frelsar. Kanskje det kunne vera ei påminning og til ettertanke for borna og dei unge som veks opp i dag, ja også for oss eldre?

*Janette
då ho var
7 ½ år*

til sjukdomen! Vi skjøna at legane undrast, og gledde seg i lag med oss. Dei som i denne tida hadde bede Herren gripa inn, hadde fått svar på bønna si.

Seinare hadde legane fleire gonger mistanke om at dei hadde funne sjukdomen att, men det synte seg kvar gong ikkje å vera tilfelle. Likevel førde det oss inn i spaning og uvissa mang ein gong.

Med erfaringa ein sit inne med når det gjeld denne sjukdomen, fann legane å ville halda fram med medisnane. Vi godtok dette, i vissa om at Herren også kunne bruka legane til å fremja sin gode vilje og veg med oss.

Ved bruk av cellegift vert ein meir mottakeleg for andre sjukdomar. Janette gjekk då heller ikkje fri, og vart såpass mykje plaga at vi heile tida bar på spørsmålet: «Herre, kva er dine tankar og di meining med dette»? Ja, ho spurde også sjølv: «Kvifor skal eg ha det så vondt»? Då måtte eg svara: «Herren har nok eitkvart godt i vente til deg». Og tanken kom – og forma

seg til ord: «Det er visst betre du tek Janette til deg».

Likevel må vi seia at ho for det meste var god. Ho gjekk på skulen – og tok att det ho hadde vorte liggjande etter i dei viktigaste faga.

Julafta kom. Jenta var i storform. Vi hadde det så gildt saman.

Ein dag vi hadde vitjing av morfar, kom han til å fortelja om ein mann som var blitt mest hundre år. «Så gammal blir nok ikkje eg,» sa Janette, «eg blir kanskje ikkje ni eingong!»

At ho skulle koma til å få rett, trudde vi ikkje då.

Så seint som 6. januar 1981 gjekk ho fem kilometer på ski!

Vona brest

13. januar reiste vi til Rikshospitalet for kontroll og samtale om vidare behandling. Heller ikkje no fann dei noko til sjukdomen.

Neste ettermiddag fekk ho medisnane. Om lag eit par timar etterpå vart ho sjuk, med over 40 i feber.

Det synte seg då at ho hadde fått vannkoppene. Saman med cellegift er det livstruande. Og ved ei alvorleg misforståing fekk ho ikkje motgift mot vannkoppene, som ho skulle hatt før ho fekk medisnane. For ikkje å smitta dei andre pasientane (og for å sleppa å bli isolert, kanskje på eit anna sjukehus) fekk vi den sjuke jenta i kleda og kom oss så vidt med siste flyet heim den dagen.

Etter nokre dagar heime, reiste vi 19. januar til sjukehuset i Stavanger, då ho ikkje klarte å drikka lenger. På

desse få dagane gjekk ho ned om lag fem kilo i vekt.

«Som et barn med hellig mot»

Då eg dagen etter vitja henne på sjukehuset, kjende eg ho ikkje att! Sjukdomen hadde gjeve henne eit nytt andlet.

Det kunne mest sjå ut som Herren hadde gløymt ho. Det var kanskje difor det brast ut av meg i inderleg medkjensle: «Jesus har ikkje gløymt deg, Janette!»! Seinare bad ho om ein spegel. Ho såg – lenge – utan å seia eit ord. Eg tenkte at ho gjerne måtte kjenna seg forleten av Herren, og eg frykta at ho kunne verta både motlaus og bitter. Difor kom spørsmålet: «Trur du Jesus kan vera glad i deg»? Då nikka ho til svar (det var vondt for henne å snakka, så ho sa minst mogleg).

Ein annan gong kom eg til å seia: «Far er Janette sin beste venn». Då rista ho på hovudet. «Kva? Er det mor då»? Då ho atter rista på hovudet, måtte eg spørja: «Er det Jesus då»? Som svar kom eit nikk.

Vi tykte mest at songen «I en sal på hospitalet», som Janette ville ha oppskrivne og med seg på denne siste sjukehussturen, vart hennar eigen song. I eit av versa står det:

*Alles hjerter vant den lille,
som hun lå der mild og god.
Bar sin smerte uten klage
som et barn med hellig mot.*

Ein gong slapp det ut av henne: «Vi reiser heim, mor»!

Snart skulle det verta heimreis, slik det står vidare i songen:

*I sin grav nu trygt hun hviler,
under sneens kolde skrud.
Endt var hennes lange venten.
Hun fikk komme hjem til Gud.*

Siste striden

Kvelden før ho døydde hadde eg tenkt å reisa tidleg heim, men så tok ho brått til å bli så kortpusta. Siste striden var begynt. Vi skifta om å vaka over henne. Ein gong utpå natta vart eg så trøytt. Då kom det frå Janette, som merka det: «Bare gå og legg deg, far»!

Samstundes med at ho klaga over at ho var varm, vart ho gradvis kaldare i føtene og armene. Ho var svært trøytt og la seg på magen framover i senga, med hovudet der føtene skulle vera.

Brått seier ho: «Be, far»!

Eg hugsar ikkje så vel kva eg bad om, men eg sa til Herren at han anten måtte gjera Janette frisk, eller koma snart og henta henne heim til seg.

Etterpå gav ho meg ein klem eg alltid vil minnast. Ho klemde kraftig til, og eg kjende gjennom armene hennar den kjærleik og takk ho omslutta meg med. Det var som ho sa: «Takk, far, takk for alt – og mest av alt takk for at du fortalde meg om Jesus».

Vi såg at ho sjølv folda hendene og utan ord tala med sin himmelske far.

Då vi noko seinare hadde legen inne, tala vi nokså fritt ut om stoda. Med det same han hadde gått, seier Janette: «Kva var det de snakka om»? Eg fortalde henne då at ho kanskje kom til å reisa frå oss, og eg måtte spørja: «Har du lyst til å reisa til Jesus i himme-

Janette på sjukehuset

len»? Då ho no atter svara med eit nikk, trur eg verkeleg det var slik. Herren hadde løyst alle jordiske band.

Plutselig seier ho: «Ring!»! Vi skjønna ikkje kvifor, men fann det likevel best å tilkalla ei sjukesyster. Så seier ho: «Hald meg på magen!»! Ho var svært varm. Så kom nokre kraftige trekningar – med etterfølgjande stilla.

Janette hadde fullført løpet og nådd målet.

Det var tidleg på morgonen 23. januar 1981.

Den morgonen var det tungt å koma heim til dei tre andre jentene våre.

Den himmelske vona

Eg kom til å gå bort til bokhylla, kor eg tok fram «Fødselsdagboka», og slo opp på denne dagen. Der stod dette skrive:

«...til en uforgjengelig og usmittet og uvisnelig arv – som er gjemt i himlene for dere» (1Pet 1:4).

Då eg vakna neste morgon, fekk eg midt i sorga gleda meg over dette: Tenk, Janette berga for all æva! Kan det tenkjast noko større? Takk, Jesus, takk!

No er det far som skriv dette, men mor, som følgde Janette heile tida, var utan tvil den som bar den tyngste børa og som var aller best å ha for veslejenta. Storesystrene var og sjølvsgagt til god hjelp og avlasting.

Åndelege prøvingar på himmelvegen

Janette var i si ferd som barn flest, men hørde Jesus til og gjekk på hans veg. På sjukehuset gjorde det henne vondt når ho kom i lag med andre born som snakka stygt. Ho fekk prøva noko

av det som står skrive om Lot: «...for den rettferdige som budde mellom dei, leid dag for dag pine i si rettferdige sjel ved dei lovlause gjerningane han såg og hørde» (2Pet 2:8).

Ein gong eg hadde lese noko for henne, sa ho: «Eg vil aldri gå bort frå Jesus»!

Ho lika godt når vi las for henne. «Da lille Lena Luther døde» vart ho ikkje trøytta av å høyra om.

Ein annan gong sa ho: «Tenk om eg ikkje kjem til himmelen»! Då måtte eg på ny vitna om kva Jesus hadde gjort til hennar frelse. Eg sa også litt om kva ho hadde fått gjennom dåpen, at der hadde heile frelseverket blitt ført inn i hennar himmelske bankbok. Difor trong ho ikkje frykta, når ho sette si lit til Jesus.

Vi som fekk følgja med i alle detaljar i utviklinga med sjukdomen, hadde ei kjensle av at fleire uheldige forhold førde til denne siste sjukdomen som enda med døden. Det var verkeleg mykje uskjonleg i samband med dette. Likevel står det skrive slik i Bibelen:

«Dine augo såg meg då eg berre var eit foster. I di bok vart dei skrivne opp, alle dei dagane som vart fastsette då ikkje ein av dei var komen» (Sal 139:16).

Eit lite vitne for Herren

Janette etterlet seg og eit fint, lite skriftleg vitnesbyrd. På eit kort ho fekk på sundagsskulen, med bilete av Josef og Maria med Jesusbarnet imellom seg, har ho skrive:

«Frelse for deg og meg».

Eg trur ho såg det same på kortet som gamle Simeon såg då han heldt Jesusbarnet i armene sine:

«Herre, no kan du la tenaren din fara herifrå i fred, etter ditt ord, for *augo mine har sett di frelse*» (Luk 2:29-30).

Lenge før Janette vart sjuk, ein gong ho fylgde mor si til mormor si grav, sa ho: «Du må stella fint med grava mi, mor»!

Ho sa og at ho på gravsteinen sin ville ha engel eller due.

På Janette si grav står i dag ei due. På steinen står skrive: «Herren er min hyrde».

Det er teke frå Salme 23, salmen mor hennar fekk då ho skulle bera henne fram til dette livet. Denne salmen vart det tala over i gravferda, og same salmen bad og ein ven oss helsa Janette med då han hørde ho var sjuk. Han visste ikkje då at den gode hyrdingen alt hadde teke henne heim til seg. Då var ho, slik det står skrive:

«Borte frå lekamen og heime hjå Herren» (1Kor 5:8b).

Når vi no, etter nærare 29 år, delar dette med fleire, er det vår von at det kunne lyfta augo våre mot den evige sæla som ventar den som høyrer Herren til, og samstundes vera eit kall til den som er på veg mot evig for-
taping.

«Søk Herren medan han er å finna, kalla på han den stund han er nær» (Jes 55:6) – før døden og dommen kjem. «I dag om du høyrer hans røyst, så forherd ikkje hjarta ditt» (Heb 3:7-8).

NYTTÅRS- SAMLING

29. desember 2009 – 1. januar 2010
Bibelskolen på Fossnes

Talere: Asger Jensen (DK), Lars Fossdal og Ingar Gangås

Ledere: Tollef Fjære, André Heian og Reidar Heian

Tirsdag 29. desember:

kl 1900 Julefest
v/ Lars Fossdal

Onsdag 30. desember:

kl 1000 Bibeltime
v/ Ingar Gangås

kl 1130 Bibeltime
v/ Asger Jensen

kl 1600 Møte
v/ Lars Fossdal

kl 1900 Kveldsmøte
v/ Asger Jensen
Offer til misjonen

Nyttårsaftnen 31. desember:

kl 1000 Bibeltime
v/ Ingar Gangås

kl 1130 Bibeltime
v/Asger Jensen

kl 1500 Møte
v/ Lars Fossdal

kl 2100 Nyttårsmøte
v/ Ingar Gangås
Offer til bibelskolen

Nyttårsdag 1. januar:

kl 1100 Høytidsmøte
v/ Asger Jensen
Offer til misjonen

Priser:

Full pensjon hele leiren: Kr. 800, døgnpris 300, kun nyttårsaftnen 200

Ungdom 13-17/studenter: Kr. 600, døgnpris 200, kun nyttårsaftnen kr 150

Barn 6-12 år: Kr. 400, døgnpris 135, kun nyttårsaftnen kr 100

Barn 0-5 år: Gratis

Maks. familiepris (barn 0-17): Kr. 2 200

Tillegg for sengetøy: Kr. 100 pr. opphold

Tillegg for enkeltrom: Kr. 100 pr. opphold

Påmelding innen 15. desember til Sara og André Heian, Bibelskolen på Fossnes, 3160 Stokke, tlf. 411 01 223 / 938 49 087

***Unge og eldre er velkomne
til samling om Guds ord!***

«Mitt hjerte alltid vanker i Jesu føderom»

Av Jan Endre Aasmundtveit

Julens salmedikter

Hans Adolph Brorson (1694-1764) er blitt kalt julens salmedikter. En av de mest kjente og kanskje mest dyptgripende julesalmene Brorson har skrevet er «Mitt hjerte alltid vanker». Salmen vitner om en dikter som på en særlig måte evner å bruke de poetiske virkemidlene – virkemidler som på en mesterlig måte framhever dikterens budskap. Men framfor alt vitner salmen om en stor Frelser. I denne salmen møter vi en ekte poesi, og en sann forkynnelse av julens store under.

Denne salmen ble første gang utgitt i 1732, og markerer starten på en rik tid i Brorsons liv – ikke minst som salmedikter. Den ble publisert i et hefte som besto av 10 salmer fra hans hånd. Dette var det første salmeheftet Brorson ga ut, men det vitner om at han på denne tiden ikke var noen nybegynner, verken som dikter eller sjelesørger.

I Sangboken (nr. 643) er det gjengitt fem vers av denne salmen. I Brorsons salmehefte fra 1732, og senere i hans salmebok «Troens rare Klenodie» fra 1739, har salmen 11 vers. Jeg vil nedenfor gjengi enkelte av versene i Brorsons egen skriftform.

Dere skal finne et barn

Brorson selv knytter et bibelord til denne salmen – som en overskrift. Det er ordet fra Herrens engel til hyrdene på marken i Luk 2:12: «Og dette skal

*Hans
Adolph
Brorson*

dere ha til tegn: Dere skal finne et barn som er svøpt og ligger i en krybbe». Brorson fører oss fram til denne krybben, og til dette barnet. Ja, han fører oss helt inn i Jesu føderom. Også menn som Martin Luther og Thomas Kingo har gitt oss mektige salmer om dette tegnet, om underet Herrens engel forkynte. Men Brorson lar oss også bli personlig delaktige. Det er min Jesus som ligger her i krybben.

Mens Kingo gjennom sine salmer gjennomgående taler på vegne av menigheten, ser vi kanskje spesielt i denne salmen at Brorson taler på vegne av den enkelte kristne.

Der har min tro sin skatt

Brorson innleder salmen med å sammenfatte hva dette store Guds under har gitt ham, og alle dem som har funnet fram til dette barnet som

engelen forkynte. Den som har funnet sin skatt i ham, har fått en ny hjerteinnstilling – et hjerte rettet på Jesus. Og den som har det slik, vil ikke kunne slå seg til ro med å betrakte dette store Guds under en enkelt gang, eller en gang i blant. Nei, for han blir det en trang til stadig å vende tilbake, og til å være hos ham.

*Mit hierte altid vanker
i Jesu føde-rum,
did samles mine tanker
i deres hoved-sum.
Der er min længsel hiemme,
der har min troe sin skat,
jeg kand dig aldrig glemme,
du søde jule-nat.*

Den mørke stall er mitt hjertes frydeslott

Brorson trekker videre fram de store motsetningene. Her er det «Gud af himmerige» og den store «himmelhelt» som tar inn i en ussel stall. Ved dette får vi et glimt av den dype fornedrelsen vår Frelser tok på seg (Fil 2:6-7), og av den uendelig store gaven som ved dette ble oss til del (2Kor 8:9). Dermed blir den mørke stallen forvandlet til mitt hjertes frydeslott.

*Du mørke stald skal være
mit hiertes fryde-slot,
der kand jeg daglig lære,
at glemme verdens spot.
Der kand jeg best besinde,
hvor i min roes bestaaer,
naar Jesu krybbes minde
mig ret til hierte gaaer.*

På samme tid vitner det som her skjer om hvor foraktet han var, han som er «Gud af himmerige», han som er «Guds væsentlige ord», han som er Ordet fra evighet av (Joh 1:1). Ja, han kom til sitt eget, men hans egne tok ikke imot ham (Joh 1:11).

*Men, ach! hva skal jeg sige,
naar jeg vil tænke paa,
at Gud af himmerige
i stalden ligge maa.
At himlens fryd og ære,
Guds væsentlige ord,
skal saa foragtet være
paa denne slemme jord.*

Den store himmelhelt på tiggerens plass

Han som er himmelens Gud og som har skapt alt (Ord 8:22-31), han kunne med rette hatt sitt komme til vår jord i herlighet og glans. Han kunne ha talt et ord, og det hadde stått der (Sal 33:9). Men han valgte i stedet, for vår skyld, å fornedre seg selv, og åpenbare seg for oss i fattigdom og usselhet.

*Hvi skulde herre-sale
ey for dig pyntet staa?
Du havde at befale,
i hvor du pegte paa.
Hvi lod du dig ey svøbe
i lyset som et baand,
og jordens konge løbe
at kysse paa din haand?*

→

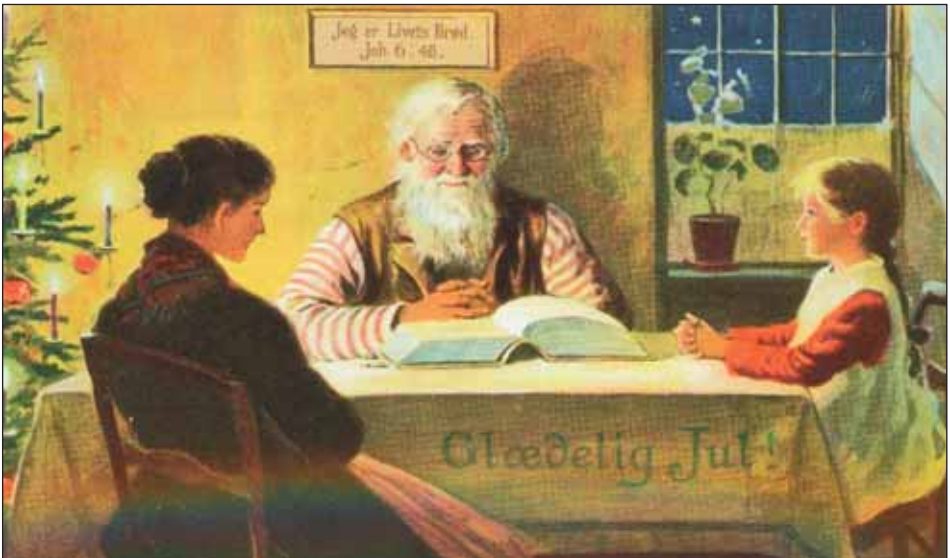
*Hvi lod du ey udspende
en himmel til din telt,
og stjerne-fakler brænde?
o store himmel-helt!
Hvi lod sig ey til syne
en mægtig engle-vagt,
som dig i silke-dyne
saa prægtig burde lagt?*

*Ney! Jesus faaer sit leye
i denne gode juul,
hvor betlere de pleye
at legge sig i skiul.
Det var og ey hans eget,
det høe, hvori han laae,
han havde ey saa meget,
hand kunde ligge paa.*

Her får han nå sitt leie «hvor betlere de pleye at legge sig i skiul». Han tar inn der tiggerne holder til. Og han som eier himmel og jord (1Mos 14:22) må ligge i andres høy og strå (Mat 8:20).

Kom Jesus – inn i mitt hjerte og sinn

Men Brorson tar oss ikke bare med inn i dette Jesu føderom. Han ønsker også Jesus inn i sitt eget hjerte. Dermed vil han også på det sterkeste tilskynde oss til å lukke Jesus inn.

«Å drag oss ganske til deg hen, du store, milde sjelevenn. Så vi i troen favner deg, og følger på din himmelvei».

Hans Adolph Brorson

*Ach! kom! Jeg vil oplukke
mit hierte, siel og sind
med tusind lengsels-sukke.
Kom Jesu, dog derind!
Det er ey fremmed bolig,
du har det selv jo kjøbt.
Saa skal du blive trolig
udi mit hierte svøbt.*

Likesom himmelens Gud tar inn i denne usle stallen, slik kan og vil også himmelens Gud ta inn i hans eget usle hjerte. For dette hjerte, om enn det er usselt, har han selv kjøpt det (1Pet 1:18-19). Nei, det er i sannhet ingen fremmed bolig for ham!

Min rette «qvæge-stund»

Brorson har bygd opp salmen slik at vi likesom kommer nærmere og nærmere inn på dette barnet i krybben. Det hele når et klimaks i det siste verset. Det er Jesus han ønsker å leve og dø for. Det er hos ham han har sin rette «qvæge-stund». Det er hos ham han i sannhet finner næring for sin sjel, og trøst og styrke for sitt arme hjerte. Det er her han har sin «rette gledesstund» (som M. B. Landstad oversetter).

*Jeg vil med palme-grene
dit hvile-sted bestrøe.
Min brudgom, dig allene
jeg leve vil og døe.
Kom! lad min siel erlange
sin rette qvæge-stund,
at kysse tusind' gange
din søde rosen-mund.*

De siste linjene til Brorson har Landstad, ved sin oversettelse av salmen, skrevet om. I likhet med mange av pietismens forkynnere og salmediktere i den tiden anvender Brorson her bilder hentet fra Salomos Høysang, der det tales om bruden og brudgommen – om bruden som menigheten eller den enkelte troende, og om brudgommen Jesus. Her finner vi brudens ord: «Å, ville han bare kysse meg med kyss av sin munn!» (Høys 1:2). Og dette «kyss» Herren her har skjennet ham, vil Brorson gjengjelde, slik salmisten også uttrykker det: «Kyss Sønnen» (Sal 2:12).

Landstad avslutter Brorsons salme slik: «At du er født her inne i hjertets dype grunn»! Ut fra et dikterisk synspunkt kan det nok hevdes at Landstads omskrivning er å gjøre vold mot Brorsons diktning. Brorsons anliggende er å beskrive dette fellesskapet med Frelseren mer og mer inderlig – noe som for ham naturlig fører over i en sammenlikning med bruden og brudgommen i Høysangen. Likevel er ikke Landstads omskrivning noen svekking av de bibelske sannheter. Det er en sentral bibelsk sannhet som her trekkes fram, og dette er også en viktig sak for Brorson å minne oss om gjennom denne salmen. Likesom Jesus ble født inn i den usle, mørke stallen, er han nå også født inn i mitt hjerte.

L&E

Jesu blod rensar fra all synd

Av Andreas Fibiger

Presten hadde holdt et møte. Det var blitt kveld, og han gikk hjemover gjennom gatene i den stille byen. I en dør sto en ung tjenestepike for å trekke litt frisk luft etter dagens arbeid.

Det forekom presten at hun smilte av ham idet han gikk forbi. Stakkars unge pike, tenkte han. Det er vel en av

disse lettsindige kvinnene som bare har et smil til overs for en hellig prest. Så var det en stemme som hvisket til ham: Gå bort og snakk til henne! Og halvt med, halvt mot sin vilje snudde han og gikk bort og ga seg i snakk med den unge piken. Sine hette hun.

Og så merket presten, slik vi ofte får erfare det, at han hadde tatt grundig feil. I stedet for en spottende, ung pike fant presten en søkende sjel, som det var fullt alvor for. Så langt fra at hun ville spotte, var hun tvert imot alvorlig bekymret for sin sjels frelse. Tårene brøt frem, og hun klaget bedrøvet: – Hva skal jeg gjøre for at jeg kan bli frelst?

Da begynte presten å holde Guds nådefulle løfter frem for den bekymrede sjelen. Men det var som hun ikke våget å ta dem til seg. Om hun da ikke trodde dem? – Jo, de er nok for deg, herr pastor, og for alle andre, men ikke for meg. Å, jeg er uren i Guds øyne, så stor en synder!

Da fikk presten en god idé. Han tok nytestamentet sitt og slo opp i 1Joh 1:7. – Les det, sa han. Og Sine leste: «...og Jesu, hans Sønnns blod rensar oss fra all synd». – Det står det ikke, sa presten. Og Sine leste igjen, akkurat det samme. – Det står ikke det, sa presten. – Jo, påsto Sine. – Du kan selv se. Og presten leste. – Jo, sa han, det står virkelig så. Men hør nå, Sine, det passer jo ikke. For du sier jo at du er *altfor*

«Marias besøk hos Elisabeth». Carl Block, 1866

Glede over at Jesus skulle fødes – som Frelser fra all synd!

Guds Sønn kom hit her ned

*Er du forstøtt, foruten fred?
Du grubler, lenges, stunder.
Guds Sønn er født. Han steg hit ned.
Det er Guds nådes under.
Han gir. Du får. Så kom i hu:
Guds sannhet står, hvor mye du
enn tenker, grubler, grunner.*

*Et under skjer når Herrens Ord
oppleves og erfares,
når hjertet ser, slik at du tror
Guds Sønn som åpenbares
i Ordet sitt. Du ser du har
hans frelse fritt. Den sak er klar,
skal aldri bortforklares.*

Olav Nergård

Fra diktsamlingen «I Herrens hånd»,
Stiftelsen «På Bibelens Grunn», 1996

stor synder, altfor uren til at du kan tro at du kan bli hellig og ren i Guds øyne! Men se her, her har du blyanten min! Stryk nå ut det ordet som står der: «*All*». Så står det: «Jesu hans Sønn's blod renser oss fra ... synd». Og det kan jo bety fra *litt* synd, og fra *en del* synd, men bare ikke fra *all* synd.

Dette syntes ikke Sine var helt riktig. For hun hadde en gang lest på det siste bladet i Bibelen sin at hvis noen tok bort noe fra ordene i den profetiske boken, skulle Gud ta bort hans del fra livets tre og fra den hellige stad (Åp 22:19). Så stryke ut noe i Guds ord, det torde hun ikke.

– Ja, ja, sa presten, vi lar det stå som det står. Men vi har lov å skrive i marginen, for det er da min bok! Så skriver vi: Renser oss fra all synd, *unntagen Sines!* Og den stakkars piken måtte smile gjennom tårer, for det var altfor merkelig om det skulle stå i

Bibelen at Jesu Kristi blod renser fra all synd, unntagen fra hennes.

– Ja, vil du ikke tro ordet som det står der, kan jeg ikke hjelpe deg. De ba en bønn sammen, og så skiltes de.

En åtte dagers tid etter sitter presten en dag i sitt værelse. Det banker på døren. – Kom inn! Der sto en ung pike, og det var naturligvis Sine. – Kjenner presten meg igjen, spurte hun. – Ja, var svaret, det gjør jeg, men oppriktig talt, jeg ser så mange ansikter, derfor vet jeg i øyeblikket ikke...

Da får jeg si deg hvem jeg er! Hun rettet seg og så ham inn i øynene, og idet et lyst, tåredogget smil gled over ansiktet hennes, sa hun: – Jeg er: Jesu, hans Sønn's blod renser oss *fra all synd, også fra Sines!*

Guds Ånd hadde hjulpet henne til å tro det.

*Fra boken «Gullkristne»,
Lutherstiftelsens forlag, Oslo, 1948*

Rosenius og verdensrettferdiggjørelse (III)

Av Carl Fr. Wisløff

Rosenius var meget langt fra å sympatisere med læren om verdensrettferdiggjørelse. Den gjorde ham dypt betenkt, og ikke en gang hensynet til nære venner kunne få den fredsæle mannen til å bøye av. Det er helt tydelig at det er hans samvittighet, hans kristelige overbevisning, som føler seg dypt urolig ved denne læren.

Rosenius var altså ikke enig med dem som lærte verdensrettferdiggjørelse. Men likevel vet vi at det i skriftene hans finnes ett og annet uttrykk som minner om denne læren. Hvordan henger dette sammen? Er det en indre motsigelse hos ham, er det slik å forstå at verdensrettferdiggjørelses-læren ligger latent i hans skrifter?

I virkeligheten er forholdet ikke vanskelig å forstå. Vi må prøve å få tak i hovedlinjene i Rosenius sitt åndelige syn.

Til frihet gjennom Luther

Det var det frie evangelium om nåden i Kristus som Rosenius framfor noe annet levde i og kjempet for. På et avgjørende punkt i livet hans kom evangeliet til ham gjennom Luthers skrifter og førte ham til frihet. Kristus for oss! Det ble siden hans store tema. Skriftene til Rosenius kan bare bli forstått av den som husker: Her taler en mann som virkelig har erfart treldommen under loven, og virkelig har opplevd hva det vil si at samvittigheten

blir frigjort. Her er han i sitt element, her har den rosenianske forkynnelse sin patos. Intet i meg selv! Alt i ham!

Barnelærdom

Slik forkynte ny-leserne, som Rosenius hadde kjent helt fra sitt barn-domshjem, og slik hadde Maja Lisa Söderlund veiledet ham da han var ganske ung. Derfor er det ikke rart at han ble glad i alle forkynnere som drev på med *evangeliet* som for eksempel Ruthström. Han kjente evangeliet! Det var noe annet enn den kolde, døde «nå-dewerks-anathomie» som forkyntes på annet hold, av dem som snakket mye om hva Gud virker *i oss* og om hva vi skal gjøre, men lite og forbeholdent om hva Gud har gjort i Kristus. Nei, det er ikke underlig at han kom til å like Ruthström, heller ikke at han særlig i den første tid tok til seg så mye av ham at det til og med slapp med inn et og annet uttrykk en kan sette fingeren på.

Påvirket av Pontoppidan

Men Rosenius hadde også mottatt påvirkning fra annet hold. Han var blitt vakt ved å lese *Pontoppidan*. Forskerne er noe uenige om hvor mye «Troens Speil» har betydd for Rosenius. Men det spørs om ikke de har rett som mener at påvirkningen fra Pontoppidan i virkeligheten var både sterk og varig. Etter min mening lar det seg påvise i

Rosenius sine skrifter. Men Pontoppidan var pietist. Et pietistisk anstrøk hadde også den store postillen til Nohrborg, som Rosenius alltid satte høyt. Og faktisk finner vi hos Rosenius et sterkt innslag fra pietismen og de gamle leserne. Dette har man ikke alltid vært helt oppmerksom på. Ganske visst var Rosenius nådd til en helt annen evangelisk frigjorthet enn de gamle leserne. Men han delte helt deres frykt for den døde tro, bare tankens, ikke hjertets sak. Og som de gamle pietistene talte han mye (om enn i en noe annen toneart enn dem) om troens kamp og strid i mørke og anfektelse, og om nødvendigheten av å prøve seg selv.

Selvprøvelse og troens kjennetegn

Men alt dette var toner de radikale ny-evangeliske ikke likte. Det ser vi hos Hedberg. Han kritiserte i en av bøkene sine (med tittelen «Pietism och Christendom») meget sterkt pietismens lærefader Spener, nettopp på grunn av disse tonene. Men da ble Rosenius forferdet, og skrev til Hedberg: «Men käre! Spener! Spener! Philip Jacob Spener! Vem har väl någonsin vågat säga ett ord emot honom, någon som velat vara christen?»

Hedberg vil at en skal holde seg bare til det skrevne Ordet uten å hefte seg med selvprøvelse og troens kjennetegn. Men da blir Rosenius redd for at troen bare skal bli en forstandssak. Han vet at den sanne tro er vel kjent med anfektelsen. Om og om igjen skriver han til Hedberg om dette:

Carl Olof
Rosenius

«När Luther som mest predikat vår frihet från lagen (loven), tillägger han: Men se blott till, att du icke kan denna konsten altför väl. Detta är talat för de blödiga hjertan, som känner huru lagen städse intränger i samvetet...».

Det springende punkt

Her står vi overfor en meget dyp motsetning. Vil vi forstå Rosenius sitt forhold til verdensrettferdiggjørelseslæren, må vi framfor alt ha tak i det vi her er inne på. Rosenius og Hedberg er enige om mange ting. De er enige om å reagere mot en lovisk forkynnelse. De overbyr hverandre i å tale om forsoningens herlighet og evangeliets frie velde. Men det kommer et punkt hvor veiene skilles. Rosenius er redd for alt som kan gjøre et menneske trygg og sikker i seg selv. Derfor frykter han loviskhet og egenrettferdighet. *Men av den grunn frykter han også de overevangeliske toner, som får mennesket til å tenke at alt er klappet og klart, så*

det mister den ånd som engstes over seg selv og gir akt på seg selv.

Rosenius er jo nemlig praktisk forkynner og sjelesørger, han er ikke fagteolog. Det er ikke den dogmatiske korrekthet i uttrykksmåten som interesserer ham i og for seg. Når det gjelder å trøste og frigjøre samvittighetene som trykkes under loven, slår han nådens dør så fritt opp som det er mulig, da er ingen ord sterke nok til å vise at alt er fullbrakt. (Slik er det forresten også med Luther, han også har en del uttrykk verdensrettferdiggjørelseslærens talsmenn har påberopt seg. Se for eksempel i den store katekismen: «Ikke slik, som om Han ikke også uten og før vår bønn, forlater synden, for Han har skjenket oss evangeliet før vi har bedt om det eller tenkt på det. Men det er om å gjøre at vi erkjenner og tar imot denne syndsforlatelse»).

Endrer uttrykksmåte

Men når Rosenius så får se noen som liksom ignorerer disse sterke uttrykkene, og når han framfor alt får se hva denne ensidighet fører til i livet, viker han tilbake. Han *fikk* se en del slikt i sitt liv. Derfor måtte han ta til orde imot denne læren. Og derfor ser det ut til at han også la om sin egen uttrykksmåte. Vi kan også – karakteristisk nok – se at han kom til å bedømme Ruthström noe annerledes i sine senere år. I den første tiden han var redaktør av «Pietisten», trykte han opp igjen forskjellige ting av Ruthström. Men i et brev fra 1866 er han mer kristisk. Ruthström kan av og til komme til

å bruke «obibliska talesätt», skriver han.

Det er klart at en forkynner med denne innstilling kan ønske å bruke meget sterke uttrykk om forsoningen og dens veldige konsekvenser. Men nettopp ut fra denne samme innstilling må vi vente at disse uttrykkene da kommer til å stå i en sammenheng som gir dem en annen mening enn hos dem som virkelig lærer verdensrettferdiggjørelse. Nettopp slik er det også i virkeligheten. Så kan han for eksempel i en artikkel fra 1843 skrive at alle synder virkelig er «förlåtna» før noen omvender seg og tror. Men i sammenhengen blir det klart at her taler han om *forsoningen*; da ble syndenes forlatelse «förvärvad». Noe annet er, forklarer han, at nåden blir «emottagen af och tillämpad på den enskilda människan». (Slik taler også Luther i den store katekismen: På korset er «gjerningen skjedd og syndenes forlatelse forvervet»: men ved Ordet får menneskene «gripe og tilegne seg syndenes forlatelse»).

Konklusjon

Vi kan summere opp resultatet av vår lille undersøkelse slik: Rosenius har aldri forkynt verdensrettferdiggjørelse. Han var tvert imot skeptisk overfor denne læren, det ser vi av visse episoder av livet hans. Det er ikke minst hans gammelpietistiske arv som får ham til å reagere slik. Riktignok finnes det i skriftene enkelte ord og uttrykk som kunne synes å stamme fra denne læren.

Juleklokker

Hør klokkeklangen
fra kirketårnet:
– et minne inn i de tusen hjem,
om englesangen,
om Guds enbårne,
om han som fødtes i Betlehem.

Hør klokken ringer:
Det er som toner
med ord fra Jesus – et nådens kall.
Hør, klokken bringer
fra din forsoner
et bud om frelse fra synd og fall.

Så hør det, synder,
hør klokkeklangen,
hør julens gamle og glade bud,
som Gud forkynner.
Hør englesangen,
og kom tilbake til nådens Gud.

I stille timer
du kjenner kallet,
du møter Frelserens åpne favn.
Og klokken kimer
med bud til alle.
Så kom i dag – kom i Jesu navn!

Olav Nergård

Fra diktsamlingen
«I Herrens hånd»,
Stiftelsen «På Bibelens Grunn»,
1996

Men disse uttrykkene får da sin rette forklaring ut fra sammenhengen. Og som følge av kontroversen med Hedberg har han senere holdt disse uttrykkene borte fra sin forkynnelse.

Gunnar Rosendal har tatt med Rosenius i den nye bokserien han har

skrevet under fellestittelen: «Rätte lärare». Vi tør trygt si at den attesten er det få som fortjener bedre enn Carl Olof Rosenius.

Fra tidsskriftet «Fast Grunn», 1949
Utvalg og undertitler ved I.G.
Del 3 av 3

Vennligst gi ekspedisjonen beskjed i god tid ved adresseforandring!

Elevene ved Bibelskolen på Fossnes

Høsten 2009

Denne høsten går det 11 elever på bibelskolen. Bildet er tatt på skoletur i høst sammen med noen fra personalet.

Foran f.v.: Mirjam Holmgren, Byske i Sverige (07/08), Ellen Björn, Nybro i Sverige, Ingve Holmen, Inderøy, Ole Henrik Børresen, Sandefjord (07/08), Kjartan Kvalvåg, Alsvik.

I midten f.v.: Maria Gjuvland, Siljan (08/09), Linda Mangelrød, Kvelde, Solveig Lid, Norheimsund,

Daniel Johnsen, Osterøy, Andreas Gjøra, Namsos.

Bak f.v.: Elin Nilsson, Nybro i Sverige (husmor), Lars Fossdal, Gyland (lærer), Anders Olsson, Ljungskile i Sverige, John Alfred Brennsæter, Hurdal, Olav Bergene Holm, Kvelde, Marcus Söderberg, Skellefteå i Sverige (husfar).

Signe Dalen, Kodal (deltidsstudent) er ikke med på bildet.

L&E